

My, evropští občané vzešlí z různých prostředí a zemí, dnes vyzýváme k hluboké transformaci evropských institucí a politik. Tento Manifest obsahuje konkrétní návrhy, zejména návrh Smlouvy o demokratizaci a návrh Rozpočtu, který mohou jednotlivé členské státy přijmout a uplatňovat dle svého uvážení, aniž by jej některý ze států mohl zablokovat. Je k dispozici online (www.tdem.eu) a svůj podpis k němu mohou připojit všichni evropští občané a všechny občanky, kteří se s ním identifikují. Všechna politická hnutí jej mohou převzít a vylepšit.

Po Brexitu a zvolení protievropských vlád hned v několika členských státech již nelze pokračovat jako dosud. Již nelze nečinně čekat na další odchody, další demontáže, aniž bychom dnes v Evropě změnili něco zásadního.

Náš kontinent se dnes nachází v kleštích mezi politickými hnutími, jejichž jediným programem je hon na cizince a uprchlíky, a na druhé straně stranami, které se nazývají proevropskými, ale které si v podstatě nadále představují, že čistý a tvrdý liberalismus a všeobecná konkurence (států, firem, území, jednotlivců) stačí k vymezení politického projektu, aniž by si uvědomovali, že právě nedostatek sociálních ambicí umocňuje pocit opuštění.

Některá společenská a politická hnutí se snaží tento smrtonosný dialog překonat tím, že se pokoušejí jít cestu politické, sociální a ekologické přestavby Evropy. Dekáda krize zanechala v Evropě celou řadu zásadních výzev: strukturální podfinancování veřejných investic, zejména v oblasti vzdělávání a výzkumu, rostoucí sociální nerovnost, zrychlování globálního oteplování, migrační krizi. Těmto hnutím se však často nedaří zformulovat konkrétní alternativní projekt, tedy přesně popsat, jak by chtěli v uspořádat Evropu budoucnosti a demokratický rozhodovací proces.

My, evropští občané, zveřejněním tohoto Manifestu přinášíme na veřejnost tuto Smlouvu a Rozpočet s konkrétními návrhy. Ač nedokonalé, existenci si zaslouží, a každý je může vylepšovat. Vycházejí z jednoduchého přesvědčení: Evropa musí pro své občany vytvořit originální model sociálního, spravedlivého a udržitelného rozvoje. Podaří se je však o něm přesvědčit jen pokud zanechá vágních a teoretických slibů. Evropa se smíří se svými občany, pokud jim poskytne konkrétní důkaz, že je schopna vytvořit solidaritu mezi Evropany a spravedlivým způsobem přimět ty, kteří z globalizace těží nejvíce, k financování veřejných statků, které Evropa dnes tak nutně potřebuje. To znamená, aby velké společnosti přispívaly více než malé a střední podniky a nejbohatší daňoví poplatníci více než ti s nižším příjmem, což dnes neplatí.

Naše návrhy spočívají ve vytvoření Rozpočtu pro demokratizaci, o kterém by rokovalo a hlasovalo suverénní Evropské shromáždění. To by konečně poskytlo Evropě veřejnou moc, schopnou bezodkladně čelit mimořádným událostem v Evropě a vytvářet veřejné statky v

rámci udržitelné a inkluzivní ekonomiky. Tímto způsobem můžeme konečně naplnit smysl příslibu obsaženého v Římské smlouvě o „zlepšování životních a pracovních podmínek tak, aby bylo možno tyto podmínky vyrovnat“.

Tento Rozpočet, pokud si to bude Evropské shromáždění přát, bude financován ze čtyř hlavních evropských daní, konkrétních ukazatelů této evropské solidarity, které se budou opírat o zdanění zisků velkých společností, vysokopříjmových poplatníků (nad 200 000 eur ročně), osob s velkým majetkem (nad 1 milion eur) a emisí uhlíku (s minimální cenou 30 eur za tunu, která se má každoročně zvyšovat). Pokud by byl tento rozpočet stanoven na 4 % HDP, jak navrhuje, mohl by financovat evropský výzkum, odbornou přípravu a evropské vysoké školy, ambiciózní investiční program na transformaci našeho způsobu růstu, financování příjmu migrantů a podporu aktérů transformace; ale také poskytnout členským státům manévrovací prostor ke snížení regresivního zdanění mzdy či spotřeby.

Nejde tedy o vytvoření „Transferové unie“, která by brala peníze „cnotným“ zemím a rozdávala je těm méně cnotným, návrh Smlouvy o demokratizaci (www.tdem.eu) explicitně limituje rozdíl mezi zaplacenými příspěvky a výdaji, ze kterých bude země profitovat, na 0,1 % svého HDP. Tento práh může být v případě konsenzu zvýšen, ale ve skutečnosti jde o něco zcela jiného: jedná se především o snížení nerovností rámci různých zemí a investování do budoucnosti všech Evropanů, počínaje samozřejmě těmi nejmladšími, aniž by se upřednostňovala jedna země před druhou. Tento výpočet však vylučuje výdaje a investice uskutečněné v jedné zemi za účelem splnění cíle společného zájmu, který je přínosný také pro všechny ostatní státy, například boj proti globálnímu oteplování. Protože umožní financování evropských veřejných statků, které budou přínosné podobným způsobem pro všechny členské státy, bude mít tento demokratizační rozpočet de facto konvergenční účinek mezi evropskými státy.

Protože je třeba jednat rychle, a také přeradit Evropu z vyjetých technokratických kolejí, navrhuje vytvoření Evropského shromáždění, které by umožnilo diskuzi a hlasování o těchto nových evropských daních, stejně jako o tomto demokratizačním rozpočtu, aniž by bylo třeba měnit stávající evropské smlouvy.

Toto Evropské shromáždění bude samozřejmě komunikovat se stávajícími rozhodovacími orgány (zejména Euroskupinou, v rámci které se jednou měsíčně neformálně scházejí ministři financí eurozóny), ale v případě neshody, bude mít poslední slovo. Jinak by přišlo o schopnost být místem, kde se formuje nový nadnárodní politický prostor, ve kterém by se konečně dostaly ke slovu strany, sociální hnutí a nevládní organizace. Ale také by přišlo o svou efektivitu, protože jde o to konečně vytrhnout Evropu z věčně patovýchmezivládních jednání.

Nezapomínejme, že pravidlo fiskální jednomyslnosti, které platí v Evropské unii, už dlouhé roky blokuje přijetí jakékoli evropské daně a přizívuje věčné využívání fiskálního dumpingu

ve prospěch nejbohatších a nejvíce mobilních. Tento dumping pokračuje i dnes přes veškeré projevy, a bude pokračovat, dokud nebudou přijata jiná rozhodnutí.

Protože toto Evropské shromáždění bude mít pravomoc přijímat daně a jít k jádru demokratického, fiskálního a sociálního paktu členských států, je důležité zapojit národní a evropské poslance. Jelikož se národním parlamentům členských států dostane ústřední role, národní parlamentní volby se de facto transformují v evropské volby: národní poslanci se už nebudou moci vymlouvat na Brusel a nebudou mít jinou možnost, než vysvětlovat voličům návrhy a rozpočty, které mají v úmyslu hájit v Evropském shromáždění. Zapojením národních a evropských poslanců do jednoho shromáždění se vytvoří společná správa, které dnes existuje pouze na úrovni hlav členských států a ministrů financí.

Z tohoto důvodu navrhujeme ve Smlouvě pro demokratizaci, dostupné online, (www.tdem.eu), aby 80 % Evropského shromáždění tvořili poslanci národních parlamentů členských států, které se připojí ke Smlouvě (v poměru k počtu obyvatel a politických skupin) a 20 % členové stávajícího Evropského parlamentu (v poměru k politickým skupinám). Tato volba si zaslouží rozsáhlou diskusi. Především, by náš návrh mohl také fungovat s menším počtem národních poslanců (např. 50 %). Pokud by byl však tento poměr příliš malý, Evropské shromáždění by mohlo mít podle našeho názoru menší legitimitu pro zapojování evropských občanů do nového sociálního a fiskálního paktu, a střety mezi národními a evropskými volbami by z hlediska demokratické legitimacy mohly tento projekt rychle ohrozit.

V této chvíli je třeba jednat rychle. Ačkoli je žádoucí, aby se k tomuto projektu rychle připojily všechny země Evropské unie, a ačkoli by bylo žádoucí, aby jej schválily od samého počátku čtyři největší země eurozóny (které dohromady představují více než 70 % HDP a obyvatel), byl celý projekt koncipován tak, aby mohl být právně a ekonomicky přijat a aplikován jakoukoliv podmnožinou členských států, které by tak chtěly učinit. Tento bod je důležitý, neboť umožňuje státům a politickým hnutím, které mají zájem, projevit konkrétním způsobem svou vůli učinit krok kupředu a přijmout tento návrh hned, nebo ve vylepšené podobě.

Vyzýváme všechny občany a občanky, aby se chopili své odpovědnosti a účastnili se detailní a konstruktivní diskuze o budoucnosti Evropy.